

De schande van de werkloosheid

Na Unizo en de VLD voedt nu ook de sp.a het noodzakelijke debat over de hervorming van de werkloosheidsverzekering. “De Schande van de jeugdwerkloosheid”, zo verwoordde sp.a-voorzitter Johan Vande Lanotte het. De sp.a aanvaardt in principe de voorstellen om werkloosheidsuitkeringen te beperken in de tijd, althans voor jongeren. Wel moet in de plaats van een uitkering ofwel een baan, ofwel een gratis opleiding komen. Nog beter dan een hogere uitkering is een job, zo luidt het adagium bij de sp.a.

Het is verheugend om vast te stellen dat politici en middenveld werkloosheid uitroepen tot een belangrijke uitdaging. Een verhoogd activeringsbeleid kan ongetwijfeld bijdragen tot het verminderen van de werkloosheid. De structurele oorzaken van werkloosheid verdienen echter een meer diverse aanpak. Uiteindelijk dienen we te zoeken naar de beste combinatie van maatregelen.

Ook in het verleden zijn al verlagingen van sociale bijdragen doorgevoerd. Een studie van het Planbureau uit 2003, uitgevoerd door economen Joyeux en Stockman, toont aan dat deze maatregelen 12200 banen in 1995 en 35700 banen in 2000 hebben mogelijk gemaakt. Een verlaging van de loonlasten is dus meer dan een cadeau voor de werkgevers.

De vraag rijst of de schaarse middelen niet beter naar een doelgerichte lastenverlaging zouden gaan.

Een activeringsbeleid heeft steeds een prijs en de vraag rijst dan ook of de schaarse middelen niet beter naar een doelgerichte lastenverlaging zouden gaan. Of zijn we beter af met een combinatie van activering en loonlastenverlaging? Een onderzoek van UCL-econoom Olivier Pierrard uit 2004 concludeert dat een loonlastenverlaging gericht op de laagste lonen tot massale jobcreatie zou leiden. De laatste jaren is de werkloosheid in de groep van laag geschoolde werknemers immers nagenoeg verdrievoudigd, met als voornaamste reden de hoge loonkosten. Door de sociale lasten voor de ongeschoolde jobs te verminderen met 500 miljoen euro, zouden er 60.000 nieuwe banen kunnen ontstaan. Daarbij komt dan ook nog indirecte tewerkstelling.

Naast activering en lastenverlaging bestaat nog een andere strategie om werkloosheid aan te pakken: het versoepelen van de rigide regels die onze arbeidsmarkt afremmen. Volgens de OESO hebben werklozen in de landen met een rigide arbeidsmarkt zoals België, maar liefst vier maal meer kans om nooit werk te vinden dan in de andere landen. Een belangrijke trend is immers dat het voor werkgevers goedkoper is om de huidige werknemers meer of langer te laten werken, of om tijdelijke interimkrachten in te schakelen, dan om iemand extra in dienst te nemen. Zo zijn uiteindelijk niet enkel de werklozen de dupe. Ook de werkenden moeten immers harder werken of komen in een precair interim-statuuut terecht.. België bereikt zo de toppen van arbeidsproductiviteit, maar ondertussen telt

de RVA wel 101.731 langdurig werklozen die nog nooit hebben gewerkt.

een consistent beleid voor andere doelgroepen voor te stellen.

Er bestaat geen magische succesformule om de werkloosheid te halveren. Anderzijds biedt de complexiteit van de werkloosheidsproblematiek aan alle betrokken partijen de kans om eigen accenten te leggen. Het voorstel van sp.a nodigt de andere partijen dan ook uit om

Pieter Cleppe
Fellow Itinera Institute

Johan Albrecht
Senior Fellow Itinera Institute

Het Itinera Institute is een onafhankelijke denktank en doetank die, boven partijgrenzen, regionale verschillen en belangengroepen heen, wegen wil aanreiken voor beleidshervormingen met het oog op duurzame economische groei en sociale bescherming in België en zijn regio's.

Itinera Institute VZW-ASBL

Boulevard Leopold II Laan 184d - B-1080 Brussel - Bruxelles

T +32 2 412 02 62 - F +32 2 412 02 69

info@itinerainstitute.org www.itinerainstitute.org

L'Institut Itinera est un think-tank et do-tank indépendant qui, au-dessus et au-delà des partis politiques, des différences régionales et des groupes d'intérêt, veut identifier les chemins de réformes qui garantissent une croissance économique et une protection sociale durables en Belgique et dans ses régions.

Verantwoordelijke uitgever – Editeur responsable: Marc De Vos, Directeur.

Disclaimer: The views presented in this Nota are those of the author(s) and do not necessarily represent those of the Itinera Institute. Nota describe research in progress by the author(s) and are published to elicit comments and to further debate.